

ВПРОВАДЖЕННЯ BUSINESS INTELLIGENCE ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИМСТВОМ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі розглянуто поняття, структура Business Intelligence, сфери застосування та основні етапи проведення аналізу. Наведено характеристику перспективним платформам Business Intelligence.

Ключові слова: бізнес-процеси, Business Intelligence, бізнес-аналітика, аналітика

Abstract

The paper considers the concept, structure of Business Intelligence, areas of application and the main stages of analysis. The characteristic of perspective platforms of Business Intelligence is given.

Keywords: business processes, Business Intelligence, business analytics, analytics

Вступ

Сучасний бізнес не може бути ефективним без використання відповідних інструментальних засобів аналізу даних [1]. Загалом такі інструменти описуються поняттям Business Intelligence, який спрямований на прийняття ефективних бізнес-рішень шляхом використання відповідних аналітичних інструментів, програмних додатків і технологій для збору, зберігання, аналізу даних і забезпечення ефективного до них доступу (BI-систем).

Business intelligence (BI) – це збирання, зберігання та аналіз даних, що утворюються у процесі діяльності підприємства, для підтримки прийняття ефективніших управлінських рішень.

Мета BI - інтерпретувати великі обсяги даних, зосереджуючись на ключових факторах ефективності, моделюючи результат різних варіантів дій, відстежуючи результати прийняття рішень.

BI підтримує безліч бізнес-рішень - від операційних до стратегічних.

Основні операційні рішення передбачають позиціонування продукту або ціни. Стратегічні бізнес-рішення спрямовані на визначення пріоритетів, цілей і напрямків діяльності підприємства у довгостроковому періоді.

Результати досліджень

BI є найефективнішим за умови об'єднання даних, отриманих з навколишнього середовища, з ринку, на якому працює компанія (зовнішні дані), з даними з джерел всередині компанії, таких як фінансові і виробничі (внутрішні дані).

До складу BI входять:

- багатовимірна агрегація і розміщення даних у сховищах даних,
- денормалізація таблиць баз даних, маркування і стандартизація даних (ETL),
- засоби надання звітності у реальному часі з аналітичними оповіщенням (за суттєвих відхилень),
- засоби взаємодії з неструктурованими джерелами даних,
- групова консолідація, бюджетування і ковзні прогнози,
- оптимізація ключових показників ефективності,
- контроль версій та управління процесами тощо.

BI і бізнес-аналітику іноді використовуються як синоніми, але між ними є різниця.

Business Intelligence стосується збору бізнес-даних, щоб знайти інформацію, перш за все, через звітність та он-лайн аналітичні процеси. Бізнес-аналітика використовує статистичні і кількісні інструменти для розуміння поточної ситуації і прогнозування. Часто бізнес-аналітику розглядають як частину BI.

BI може бути розділена на такі етапи:

- 1) інформаційний пошук,
- 2) аналітична обробка у реальному часі (OLAP),
- 3) інструменти попередження про відхилення від очікуваних показників,
- 4) бізнес-аналітика,
- 5) бізнес-звітність.

У цьому визначенні бізнес-аналітика - підмножина ВІ і займається питаннями статистики, прогнозування та оптимізації.

ВІ застосовується для таких бізнес-задач:

- вимірювання - створює ієрархію показників ефективності (Metrics Reference Model) і бенчмаркінг, який інформує керівників підприємств про прогрес досягнення бізнес-цілей (управління бізнес-процесами).

- аналітика - створює кількісні бізнес-процеси, щоб прийти до оптимальних рішень і виконати виявлення знань про бізнес, часто містить: аналіз даних, розробка процесів, статистичний аналіз, прогнозна аналітика, прогнозне моделювання, моделювання бізнес-процесів, походження даних, обробка складних подій тощо,

- корпоративна звітність - створює інфраструктуру для стратегічної звітності, що дозволяє стратегічне управління бізнесом, на відміну від оперативної звітності, часто містить: візуалізацію даних, управлінські інформаційні системи і технології OLAP.

- платформа співпраці - надає різні ресурси (як всередині, так і поза бізнесом), що дозволяють працювати спільно у рамках використання загальних даних та електронного обміну даними,

- управління знаннями - передбачається, що управління компанією здійснюється з урахуванням стратегій і накопиченого досвіду; процеси управління знаннями сприяють обміну думками і досвідом між учасниками, що передбачає отримання достовірної інформації кожним учасником; управління знаннями дозволяє приймати більш зважені рішення і підвищувати ступінь відповідності нормативним вимогам.

ВІ можуть забезпечити активний підхід, наприклад, функціональності оповіщення - повідомляти кінцевого користувача, якщо якийсь показник перевищує заданий поріг, він буде виділений у звітах, які придуть бізнес-аналітику на електронну пошту. Цей процес вимагає наскрізного управління експертом.

Можна виділити такі найважливіші аспекти для успішної реалізації ВІ-проекту:

- рівень фінансування і підтримки з боку керівництва,
- ступінь затребуваності проекту для конкретного бізнесу,
- обсяг та якість доступних бізнес-даних.

Серед найперспективніших прикладів ВІ доцільно виділити SAP Cloud for Analytics, SaaS-сервіс, призначений для аналізу даних. SAP Cloud for Analytics може працювати як з локальними даними, так й з інформацією, що зберігається у хмарних сховищах. До складу SAP Cloud for Analytics увійшло рішення SAP Cloud for Planning. Передбачається, що SAP Cloud for Analytics стане багатофункціональним повністю хмарним продуктом, що складається з технологій бізнес-аналітики, планування, бюджетування і прогнозування.

SAP Analytics Cloud - це хмарне рішення, що поєднує функції планування, бізнес-аналітики і прогнозного аналізу. Воно спрощує фінансове планування та аналіз (FP & A) і дозволяє співробітникам досліджувати дані і спільно працювати у загальному контексті у реальному часі.

Можливості виявлення даних, візуалізації, планування і прогнозування об'єднані в одному продукті, в результаті чого точкові рішення більш не потрібні. Рішення розроблено на основі SAP Cloud Platform з орієнтацією на потреби користувачів. Підтримує інтеграцію з локальними програмами і джерелами даних.

Базові можливості SAP Cloud for Analytics:

- можливості прогнозу аналітики – можливість використовувати метод керованого машинного виявлення, щоб допомогти кінцевим користувачам у створенні прогнозів, пошуку ключових факторів впливу, виявленні аномальних значень і виконанні аналізу альтернативних сценаріїв; можливість простого вбудовання функції прогнозу аналітики у рішення SAP Analytics Cloud ВІ і робочі процеси планування.

- можливості планування – інструменти для спільної роботи та аналізу даних вбудовані безпосередньо у процеси планування, так що користувачам більше не доведеться перемикатися між

додатками. Фінансове планування та аналіз (FP & A) стають простіше на будь-якому рівні деталізації за участю будь-якої кількості користувачів. Інтеграція з SAP Business Planning and Consolidation допомагає узгоджувати плани різних підрозділів.

- можливості бізнес-аналітики – аналітичне рішення дозволяє отримати відповідь на будь-яке бізнес-питання всього за кілька кліків. Можна підключатися до різних джерел, готувати і комбінувати дані з них, візуалізувати результати аналізу великих даних і виконувати необхідні дії безпосередньо з програми відразу ж після прийняття бізнес-рішень.

- можливості SAP Digital Boardroom - це більше, ніж традиційний портал для вищого керівництва. Цей продукт надає у реальному часі контекстну інформацію, дає можливість отримувати звіти з конкретних питань та аналізувати можливі варіанти. За його допомогою керівники зможуть приймати обґрунтовані рішення і вибрати оптимальний напрямок розвитку бізнесу.

Висновки

Отже, розглянуто поняття, структура Business Intelligence, до складу якої входять: багатовимірні агрегація і розміщення даних у сховищах даних, денормалізація таблиць баз даних, маркування і стандартизація даних (ETL), засоби надання звітності у реальному часі з аналітичними оповіщенням (за суттєвих відхилень), засоби взаємодії з неструктурованими джерелами даних, групова консолідація, бюджетування і ковзні прогнози, оптимізація ключових показників ефективності, контроль версій та управління процесами тощо. Окреслено сфери застосування та основні етапи проведення аналізу. Наведено характеристику SAP Cloud for Analytics - перспективної платформи Business Intelligence.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

І. Коковський А. Business Intelligence: ще сучасніший ніж 20 років тому. URL: <http://www.management.com.ua/ims/ims179.html?print>

Ліщинська Людмила Броніславівна — д-р техн. наук, професор, професор кафедри програмного забезпечення, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: llb@vntu.edu.ua

Lishchynska Lyudmyla Bronislavivna — Dr. Sc. (Eng.), Full Professor, Professor of Program Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: llb@vntu.edu.ua